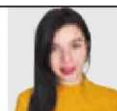

Les rutes literàries

CINC MINUTS MÉS
ANNA MORA
@ANNETAMORA

El fenomen de les rutes literàries ha arribat amb retard a Catalunya si es compara amb altres països com, per exemple, Anglaterra. El país anglès va ser un dels pioners a Europa, ja que en va començar a organitzar a principis del segle XX. Ara bé, si ho va fer, a priori no va ser amb una intenció divulgativa o amb el sentit d'avui en dia, sinó que ho van motivar els cercles intel·lectuals que, després de llegir els llibres, volien traslladar-se als llocs on els escriptors els havien escrit, per curiositat, però sobretot per intentar entendre amb més detall l'obra. Amb els anys, aquella antiga concepció ha evolucionat.

Els orígens de la gestió del patrimoni literari a Catalunya poden situar-se a inicis de la dècada dels 90, d'una manera tímida. De fet, el procés de patrimonialització literària al territori català va sorgir en un moment en què també va fer eclosió a Itàlia. Al Principat, però, va anar molt lligat amb aspectes lingüístics i identitaris.

El 1992 es va publicar la que serà una de les primeres guies literàries de la mà d'un dels màxims experts en la matèria, Llorenç Soldevila: *Jacint Verdaguer. Deu rutes literàries*. Soldevila publicarà diferents llibres en aquest sentit. El primer volum d'una col·lecció més amplia serà *Geografia literària. Comarques barcelonines*, que seguirà amb la resta

FOTO: AAAA magazine

No va ser fins al 1992 que a casa nostra no es va publicar una de les primeres guies literàries, obrint així el camí

de punts del territori. Un dels altres noms destacats en aquell moment serà el de Mariàngela Vilallonga que, a partir d'una experiència personal –va adquirir la casa de Mercè Rodoreda a Romanyà de la Selva– i d'uns profunds coneixements de la literatura catalana, va publicar *l'Atles literari de les terres de Girona* i va crear la Càtedra M. Àngels Anglada a la Universitat de Girona (UdG).

Tot i que encara el turisme literari és residual i es tracta d'un concepte recent, en els últims anys ha anat guanyant importància i ha esdevingut un tipus més de patrimoni, que ja no té res a envejar a d'altres com l'industrial, l'arquitectònic o l'etnogràfic (Munmany, 2017). Els estudiosos, els consistoris i els gestors culturals han detectat el seu potencial.

En les últimes dècades s'han creat gran diversitat de rutes literàries, fins i tot, les dedicades a autors més mediàtics, i s'han editat guies de tota mena. També l'apogeu de les noves tecnologies i la crisi econòmica de fa uns anys ha conduït als habitants del territori a reinventar-se i fer una lectura de la literatura més enllà del que s'havia escrit, que implica donar un paper més actiu a les lletres com a motor del progrés. És per això que han sorgit innovadores ofertes turístiques: nous itineraris i paquets turístics conviuen.